

# Spis treści

|                    |   |
|--------------------|---|
| Wprowadzenie ..... | 7 |
|--------------------|---|

## Część I:

### Rada Europy jako organizacja międzynarodowa oddziałująca na przemiany demokratyczne w państwach członkowskich

|                                                                                                                                                                                                                                |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Piotr A. Świtalski, <i>Rola Rady Europy w systemie organizacji międzynarodowych</i> . . .                                                                                                                                      | 13  |
| Jerzy Jaskiernia, <i>Rada Europy jako organizacja międzynarodowa kreująca i oddziałująca na implementację standardów demokratycznych</i> .....                                                                                 | 32  |
| Mirosław Wróblewski, <i>Zapewnianie efektywności oddziaływania standardów Rady Europy na system prawny i praktykę w obszarze praworządności i praw człowieka – uwagi z perspektywy działalności polskiego ombudsmena</i> ..... | 51  |
| Roman Tokarczyk, <i>Kultura prawa europejskiego według Rady Europy</i> .....                                                                                                                                                   | 75  |
| Stanisław Kaźmierczyk, <i>Wertykalność Unii Europejskiej w związku z horyzontalnością Rady Europy jako zagadnienie metodologiczne</i> .....                                                                                    | 108 |
| Elżbieta Dynia, <i>Współpraca Rady Europy z Unią Europejską i jej wpływ na rozwój i spójność standardów europejskich</i> .....                                                                                                 | 125 |

## Część II:

### Rada Europy a rozwój systemu ochrony praw człowieka i podstawowych wolności w Europie Środkowej i Wschodniej

|                                                                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Janusz Symonides, <i>Ewolucja systemu ochrony praw człowieka w Europie</i> .....                                                    | 141 |
| Leszek Garlicki, <i>Nowe demokracje przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka</i> .....                                           | 165 |
| Piotr Kułak, <i>Konsekwencje objęcia państw Europy Środkowej i Wschodniej kognicją Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i> ..... | 181 |

|                                                                                                                                                                                                    |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Norbert Szczęch, <i>Konsekwencje prawne objęcia Rzeczypospolitej Polskiej kognicją Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i> .....                                                                | 197 |
| Marta Kłopotcka-Jasińska, <i>Indywidualna skarga do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka a krajowa skarga konstytucyjna – pilna potrzeba zmian</i> .....                                         | 214 |
| Jan Barcz, <i>Orzeczenie ETPCz z 7 października 2008 r. Ostatni etap zamknięcia skutków prawnych II wojny światowej w stosunkach polsko-niemieckich?</i> .....                                     | 230 |
| Wojciech Jasiński, <i>Standard niezależnego i ustanowionego ustawą sądu w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i> .....                                                           | 250 |
| Agnieszka Bień-Kacała, <i>Wolność słowa lekarza (art. 52 Kodeksu Etyki Lekarskiej) w świetle wyroku ETPC z 16 grudnia 2008 r. (53025/99) oraz wyroku TK z 23 kwietnia 2008 r. (SK 16/07)</i> ..... | 266 |
| Jelena Kondratiewa-Bryzik, <i>Prawa kobiet a ochrona prawna płodu ludzkiego w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i> .....                                                | 281 |
| Radosław Grabowski, <i>Wpływ standardów Rady Europy na zakres ochrony życia ludzkiego w Polsce w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego</i> .....                                          | 288 |
| Ewa Wójcicka, <i>Eutanazja w dokumentach Rady Europy i orzeczeniu Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (Diane Pretty v. Wielka Brytania)</i> .....                                               | 305 |
| Ewa Schwierskott, <i>Bartosz Skwara, Zasada swobody sumienia w świetle konstytucyjnego orzecznictwa europejskiego</i> .....                                                                        | 316 |
| Piotr Góralski, <i>Izolacyjne środki zabezpieczające stosowane wobec sprawców przestępstw seksualnych a prawa człowieka</i> .....                                                                  | 331 |
| Witold Sobczak, <i>Wolność od tortur – czy istnieją standardy europejskie?</i> .....                                                                                                               | 338 |
| Hanna Machińska, <i>Prawa człowieka i środowiska – debata o Protokole dodatkowym do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka</i> .....                                                                | 355 |
| Jan Filip, <i>Wznowienie postępowania przed Sądem Konstytucyjnym Republiki Czeskiej z powodu uwzględnienia orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka</i> .....                             | 367 |
| Allan F. Tatham, <i>Human Rights and Transnational Judicial Communication: The Impact of the ECHR on the Practice of the Hungarian Constitutional Court</i> .....                                  | 378 |
| Joanna Kielin, <i>Wpływ Rady Europy na standardy ochrony praw człowieka w Federacji Rosyjskiej</i> .....                                                                                           | 398 |

|                                                                                                                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Ksenia Kakareko, Prawa człowieka na Białorusi – miraż czy rzeczywistość . . . .                                                                                             | 412 |
| Robert Grzeszczak, <i>Lojalność obywatelska w perspektywie orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie Tanase i Chirtocă v. Republika Mołdowy</i> . . . . . | 430 |
| Iwona Wrońska, <i>Konwencja Ramowa Rady Europy o Ochronie Mniejszości Narodowych a system ochrony mniejszości kulturowo-etnicznych w Kanadzie</i> . . . . .                 | 442 |

### Część III:

#### Rada Europy a rozwój demokracji w Europie Środkowej i Wschodniej

|                                                                                                                                                                            |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Jerzy Oniszczyk, <i>Kantowska wolność człowieka: republika wolności versus demokracja</i> . . . . .                                                                        | 457 |
| Marek Chmaj, <i>Zasady pluralizmu politycznego w Polsce na tle standardów Rady Europy</i> . . . . .                                                                        | 505 |
| Waldemar J. Wołpiuk, <i>Standardy Rady Europy w zakresie dobrej administracji i niektóre problemy ich wdrażania</i> . . . . .                                              | 520 |
| Krzysztof Gawkowski, <i>Wpływ Rady Europy na rozwój samorządności terytorialnej</i> . . . . .                                                                              | 542 |
| Piotr Jankowski, <i>Polskie prawo samorządowe a konwencje Rady Europy</i> . . . . .                                                                                        | 553 |
| Giovanni Di Cosimo, <i>Le regioni nell'Unione europea e in Italia</i> . . . . .                                                                                            | 569 |
| Ewa Nowak, <i>Wolność słowa w mediach europejskich – działalność informacyjna i monitoringowa Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego przy Radzie Europy</i> . . . . . | 577 |
| Alicja Jaskiernia, <i>Zagrożenia dla różnorodności przekazu medialnego w dobie globalizacji a standardy europejskie zawartości przekazu medialnego</i> . . . . .           | 594 |
| Jacek Sobczak, <i>Wolność ekspresji artystycznej. Standardy europejskie i rzeczywistość polska</i> . . . . .                                                               | 612 |
| Janusz M. Pawlikowski, <i>Wpływ procesu bolońskiego na rozwój polskich szkół wyższych</i> . . . . .                                                                        | 640 |
| Ryszard Chruściak, <i>Spory i kontrowersje w pracach nad Konstytucją RP z 1997 r. na tle regulacji dotyczącej zakazu dyskryminacji</i> . . . . .                           | 657 |

|                                                                                                                                                                                                                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Jarosław Szymanek, <i>Konstytucyjne prawo do mieszkania: egzemplifikacja dylematów konstytucjonalizacji praw socjalnych</i> .....                                                                                                                             | 679 |
| Zuzanna Mikołajek, <i>Wpływ kultury na rozwój demokracji i na demokratyczne przemiany w Europie od czasu powstania Rady Europy</i> .....                                                                                                                      | 690 |
| Rafał Riedel, <i>Demokratyczna bańka spekulacyjna ... czy młode demokracje przetrwają kryzys gospodarczy? Refleksje na temat relacji demokracja – kapitalizm</i> .....                                                                                        | 706 |
| Edward Denkwicz, <i>Płaszczyzny oddziaływania Rady Europy na przemiany systemowe w Federacji Rosyjskiej – wpływ Europejskiej Konwencji Praw Człowieka oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka na zmiany systemu prawnego w Federacji Rosyjskiej</i> ..... | 718 |
| Victor Kamyshanov, <i>Council of Europe Standards and Development of Democratic System in Russian Federation</i> .....                                                                                                                                        | 735 |
| С.К. Амандыкова, <i>Влияние Совета Европы на избирательную систему и конституционное законодательство, регламентирующее выборы в Республике Казахстан</i> .....                                                                                               | 743 |

#### Część IV:

#### Rada Europy a umacnianie bezpieczeństwa w Europie Środkowej i Wschodniej

|                                                                                                                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Tadeusz Iwiński, <i>Dyplomacja parlamentarna Rady Europy a rozwiązywanie konfliktów w państwach Europy Środkowej i Wschodniej</i> .....                           | 759 |
| Marek Ciecierski, <i>Rada Europy wobec współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa międzynarodowego</i> .....                                                           | 769 |
| Izabela Rycerska, <i>Bezpieczeństwo narodowe a ochrona praw człowieka w Rosji w kontekście działań Rady Europy</i> .....                                          | 786 |
| Renata Jankowska, <i>Rada Europy wobec problemu cypryjskiego</i> .....                                                                                            | 818 |
| Rafał Kubik, <i>Polityka wydaleń w Rzeczypospolitej Polskiej a art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka na tle orzeczeń sądownictwa administracyjnego</i> ... | 830 |
| Justyna Laskowska, <i>Problem nowej migracji – inicjatywy Rady Europy w kierunku partycypacji społecznej imigrantów</i> .....                                     | 849 |
| Słowo o autorach .....                                                                                                                                            | 863 |